

[Indenrigsministeren.]

mægtige Nedgangsperiode, er det dette, at Partiet de sidste 10 Aar har stillet sig uden for den her nævnte Lov, har mødt herinde med deres Anskuelse — de være sig rigtige eller urigtige — uden Midler, eller i alt Fald uden Evne til at føre disse Anskuelse ind i frugtbart Samarbejde med andre. Jeg synes, at Venstres Historie gennem de sidste 10 Aar viser Rigtigheden af min Betragtning, at det danske Folk er naaet til et Kulturstandpunkt, hvor det meget vel er i Stand til at forvalte den Meningerne frie Brydning ude i Befolkningen, der er saa værdifuld, og samtidig føre dem ind paa Rigsdagen til frugtbart Samarbejde.

Det ærede Medlem beklagede den Spaltning, vi har her i Landet med de 9 Partier, og det kan jeg for saa vidt ogsaa godt beklage. Men her er det jo netop, det skal vise sig i den kommende Tid, om Befolkningen har tilstrækkelig Kultur til selv at forvalte denne Frihed. Paa eet Punkt synes jeg i hvert Fald, det ærede Medlem skød over Maalet, nemlig naar han sagde, at den umuliggjorde en stabil Regering. Jeg synes ærlig talt ikke, det ærede Medlem har Grund til at beklage sig i hvert Fald for de sidste 10 Aars Vedkommende.

Men saa siger det ærede Medlem til mig — og jeg erkender, det vilde være en Anklage mod min Anskuelse paa dette Omraade, hvis det var rigtigt set —, at han ikke forstod den Stilling, som jeg og Regeringen i øvrigt har taget: at vi, naar vi erkender Samarbejdets Betydning, gennemfører et Grundlovsforslag, der ikke indeholder Sikringer for Mindretallet. Her mener jeg, det ærede Medlem blander to Ting sammen, som intet har med hinanden at gøre. Dette, at Menerne skal brydes ude i Befolkningen, og at de skal finde hinanden til Samarbejde i Rigsdagen, at det er et Krav, som netop Forholdstalsvalgmaaden stiller til alle Partier, har jo intet at gøre med, hvem der til syvende og sidst skal træffe Afgørelsen. Et Samarbejde kan være i høj Grad ønskeligt, og alle kan have Pligt til at medvirke til et Samarbejde, samtidig med at alle dog maa erkende, at den Dag, da Afgørelsen skal træffes, kan Mindretallet ikke have større Ret end Flertallet. Det ærede Medlem kan sige, at saa har Samarbejdet ingen Betydning, naar Flertallet bestemmer det hele. Men dette er en Miskendelse af det, som er den egentlige og den eneste Sikring for Mindretallet under parlamentarisk Styre, under fuldt Folkestyre, nemlig den Sikring, der ligger

i den frie Meningsudveksling, det frie Ord i Tale og Skrift. Dette er Mindretallets Sikring over for Flertallet i ethvert folkestyret Land, og lad endelig ikke haant om den Sikring, der ligger heri! I de Tider, da de, der nu udgør Regeringspartierne, var Mindretal, havde de heller ingen Sikring, og jeg har aldrig her i Landstinget hørt, at det ærede Medlem sagde til os: Det er jo skammeligt, at der er ingenting, som sikrer, at Socialdemokraterne og de Radikale, som er i Mindretal i Befolkningen, ikke mishandles. Det har jeg aldrig hørt, og de to Partier har heller aldrig ønsket en saadan Sikring; de har aldrig forlangt den og har overhovedet aldrig tænkt sig Muligheden af at forlange den, skønt, som det ærede Medlem siger, vi ingen Magt havde. Jo, vi havde Magt, vi havde Ordets Magt, og det var denne Ordets Magt, der baade hindrede de værste Misbrug og gjorde, at den Dag kom, da disse Mindretal blev Flertal.

Det ærede Medlem kan muligvis mene, at de to andre ærede Partier her i Salen var af saa meget mere retsindig Støbning end de nuværende Regeringspartier, det var Partier, som i ganske anden Grad var opfyldt af Tanken om at gøre vel imod Modstanderpartierne. (*Jensen-Stevns*: Det vil jeg ikke paastaa!). Det vil det ærede Medlem altsaa ikke paastaa, men den teoretiske Mulighed er der, at det ærede Medlem kunde mene det. Men det kommer altsammen ikke Grundloven og Valgloven ved, hvilke Sikringer der i saa Henseende skal være. Jeg synes ogsaa, at de sidste 2—3 Aar viser, hvorledes den Sikring af Mindretallene, som ligger i den frie Meningsudveksling og den frie Ret i enhver Henseende til Agitation, som er Mindretallenes umistelige Rettigheder, har sin Betydning i sig selv, og tillige viser, at et Samarbejde meget vel kan etableres. Lad os som Eksempel tage et dog ikke ubetydeligt Omraade, som jeg i de sidste Dage har forhandlet om, en saa betydelig Lov som Københavns Bygge Lov. Man kan saa sige til mig og til Regeringspartierne: Hvorfor i al Verden forhandle, hvorfor gøre sig saa stor Ulejlighed med at blive enige med andre Partier, I kan jo gennemføre denne Lov i Løbet af en Maaned, hvis I ønsker det, og saaledes som I ønsker den gennemført. Men hvad er det, vi ser under dansk Parlamentarisme, saaledes som den udfolder sig nu og i stort Omfang ogsaa tidligere? Det er dette, at Partierne forstaa den folkelige Betydning af, at de over det, som skiller dem, søger at tage Hensyn til hverandre og naa frem til en saa bred Basis